

วัณโรคในช่องปาก

Oral Tuberculosis

ณัชพล จมูศรี

ภาควิชาชีววิทยาช่องปากและวิทยาการวินิจฉัยโรคช่องปาก

คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Nutchapon Chamusri

Department of Oral Biology and Diagnostic Sciences,

Faculty of Dentistry, Chiang Mai University

บทคัดย่อ

วัณโรคเป็นโรคติดเชื้อเรื้อรังซึ่งเกิดจากการติดเชื้อไมโคแบคทีเรีย ทูเบอร์คิวโลซิส สามารถติดต่อได้ทางละอองอากาศ วัณโรคในช่องปากพบได้น้อย มักเป็นผลมาจากวัณโรคลุกลามซึ่งแพร่กระจายมาจากปอด สามารถเกิดรอยโรคได้หลายรูปแบบ เช่น แผลเรื้อรัง อากาบบวม แผลถอนฟันที่ไม่หาย และเยื่อเมือกมีสภาพการเป็นตุ่มเล็ก เป็นต้น ตำแหน่งที่พบในช่องปาก ได้แก่ ลิ้น เหงือก ริมฝีปาก เยื่อเมือกแก้ม เยื่อเมือกเพดานแข็ง และเยื่อเมือกเพดานอ่อน นอกจากนี้ยังสามารถทำให้เกิดรอยโรคในกระดูกขากรรไกรได้เช่นกัน วัณโรคเป็นโรคที่มีอันตรายถึงแก่ชีวิตหากไม่ได้รับการวินิจฉัยและการรักษาอย่างถูกต้อง การซักประวัติและตรวจร่างกายโดยละเอียด การถ่ายภาพรังสีทรวงอก การตรวจจลัณณะทางจุลพยาธิวิทยา และการตรวจทางห้องปฏิบัติการอื่น ๆ สามารถนำไปสู่การวินิจฉัยที่ถูกต้องได้

คำสำคัญ: วัณโรค วัณโรคในช่องปาก โรคติดเชื้อ การติดเชื้อแบคทีเรีย

Abstract

Tuberculosis is a chronic infectious disease caused by Mycobacterium tuberculosis. Oral tuberculosis is a rare entity. It is commonly a sign of progressive tuberculosis which is disseminated from the lung. There are many forms of oral presentations, including chronic ulceration, swelling, non-healing extraction sockets and areas of mucosal granularity. Sites of oral involvement are tongue, gingiva, lips, buccal mucosa, hard and soft palatal mucosa. In addition, bony involvement can be occurred. Tuberculosis is a life-threatening infectious disease which has a high risk of mortality if the appropriated diagnosis and treatment are not indicated. Thoroughly history taking and physical examination, chest radiography, histopathologic examination and other laboratory investigations can lead to the correct diagnosis.

Keywords: Tuberculosis, oral tuberculosis, infectious disease, bacterial infection